

УДК 780.614.13 (477.54)

DOI 10.34064/khnum2-2210

Слюсаренко Тетяна Олександрівна

народна артистка України, кандидат мистецтвознавства, асистент

кафедри культурології Національного юридичного

університету імені Ярослава Мудрого;

e-mail: tana1108@ukr.net

ORCID 0000-0002-8322-0900

**КАПЕЛА БАНДУРИСТІВ «СОНЦЕ» ХНУМ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО: СТАНОВЛЕННЯ ТА СПЕЦИФІКА
РОЗВИТКУ
(до 20-річчя творчої діяльності капели та 50-річчя з дня народження
керівника Надії Мельник)**

*Визначення основних етапів становлення та специфічних рис розвитку капели бандуристів «Сонце» відбувається в контексті аналізу концертних виступів колективу в місті Харкові за 20 років його існування. В статті використовується метод інтерв'ювання, з метою глибокого вивчення виконавських та жанрово-стильових особливостей студентського об'єднання, в основі яких втілено педагогічні та мистецькі ідеї керівника капели. Виявлено, що на сучасному етапі капела є єдиним великим колективом, який представляє бандурне виконавство не тільки Харкова, а й всього Слобідського регіону. Відзначено знакові події в мистецькому житті учасниць, які характеризують основні віхи в історії становлення та розвитку капели бандуристів «Сонце»: період започаткування колективу, перший державний іспит бандуристів з диригування як професійне мистецьке випробування, створення вперше в Харкові зведеної капели бандуристів для участі у звіті творчих колективів Харкова у Києві, здобуття лауреатського звання (I місце на всеукраїнському конкурсі «Дзвени, бандуро» (Дніпропетровськ, 2004 р.). Специфічним у творчості мистецького колективу постає синтез традиційних виконавських форм із сучасними елементами музикування, естрадизація вокально-інструментального матеріалу та театралізація, мелодекламація, мистецькі експерименти тощо. ■ **Ключові слова:** ака-*

демічний народний інструментарій, капела бандуристів, бандурне виконавство, виконавські особливості, концертна діяльність.

Вступ. Сьогодення музичної культури України характеризується своєрідним синтезом наслідування споконвічних народно-інструментальних традицій з новітніми ідеологічними моделями та виконавськими засобами. Належне місце в розвії академічного народного інструментарію України займає і мистецтво бандуристів.

Бандурне виконавство Харкова XXI століття розвивається досить інтенсивно: класи бандури існують на всіх рівнях музичної освіти, музиканти беруть активну участь у різноманітних заходах міського та обласного рівнів – в концертних програмах міста (наприкладі мистецького проекту Л. Панової «Вечори бандурної музики»), міжнародних та всеукраїнських конкурсах (всеукраїнський конкурс виконавців на бандурі імені Гната Хоткевича (ініціатор та організатор Л. Мандзюк), «Арт-Домінанта» (ХНПУ), «Харківські асамблеї» (ХНУМ).

Провідним та популярним напрямом в мистецтві бандуристів залишається ансамблевий різновид, який представлено розмаїттям великих та малих форм, до яких належать такі відомі колективи як тріо бандуристок «Купава» (у складі Народних артисток України Т. Слюсаренко, Ю. Меліхової та О. Гізімчук) Палацу студентів НЮУ імені Ярослава Мудрого, тріо бандуристок «Zoredana» Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю, тріо бандуристок «Моремиті» (випускниці ХНПУ імені Г. Сковороди) квартет бандуристок ХМУ ім. Б. Лятошинського та ін.

Чільне місце в різнобарв'ї ансамблевих колективів великих форм займає капела бандуристів «Сонце» Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, художнім керівником та диригентом якої є відома талановита бандуристка, старший викладач кафедри народних інструментів України Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського **Надія Валентинівна Мельник**. Колектив має своєрідний виконавський портрет, достатньо довгий творчий шлях та власну жанрово-стильову специфіку розвитку. Нині капела є єдиним великим навчальним бандурним

колективом Харкова, який презентує виконавські традиції Слобідської України. На жаль, в музикознавчому дискурсі відсутні дослідження щодо творчої діяльності цього мистецького об'єднання, аналізу специфіки розвитку та визначення його ролі в розвої капельного бандурного виконавства України, що і обумовлює *актуальність теми* пропонуваної статті.

Огляд літератури. До вивчення питань розвитку великих бандурних колективів в Україні, етапів становлення та специфіки їх діяльності зверталось чимало науковців: Л. Яценко (1970), В. Уманець (1997), М. Давидов (2005), Р. Береза (2005), В. Дутчак (1996). Основна увага музикознавців та практиків бандурного виконавства приділяється діяльності провідних великих ансамблів та капел бандуристів. Серед них – Національна заслужена капела бандуристів України імені Г. І. Майбороди, капела бандуристів «Чарівниці» Дніпровської академії музики імені М. Глінки, капела бандуристів «Любава» Полтавського коледжу мистецтв імені М. В. Лисенка та ін. Однак поза увагою музикознавців залишається дослідження творчої діяльності капели бандуристів «Сонце» ХНУМ імені І. П. Котляревського під керівництвом Н. В. Мельник, яка на сьогодні має потужний потенціал та яскраво представляє бандурне виконавство не тільки Харкова, але й України в цілому.

Мета статті полягає у висвітленні основних етапів становлення та специфіки розвитку творчої діяльності капели бандуристів «Сонце» як яскравого представника сучасного бандурного виконавства Харкова.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення таких завдань:

- виявити основні етапи становлення капели бандуристів «Сонце»;
- проаналізувати виконавську діяльність та репертуар капели бандуристів «Сонце»;
- визначити специфіку розвитку творчої діяльності капели бандуристів «Сонце».

Методологія. Для досягнення поставленої мети і вирішення основних завдань статті застосовано метод мистецтвознавчого до-

слідження, який полягає в аналізі жанрових особливостей музичних творів капели та виявленні застосування виконавських підходів під час їх виконання.

Виклад основного матеріалу. До найстаріших професійних капел бандуристів України належить Національна заслужена капела бандуристів України ім. Г. І. Майбороди, яка в 2018 р. відсвяткувала свій 100-річний ювілей. Також серед провідних великих мистецьких колективів можна виділити: капела бандуристів «Чарівниці» Дніпровської академії музики ім. М. Глінки, яка в 2021 р. буде відзначати 65-річний ювілей, капела бандуристів Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського, майже з 60-річною історією існування, капела бандуристів Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка, капела бандуристів «Любава» Полтавського музичного коледжу ім. М. Лисенка тощо. Кожен мистецький колектив має своє неповторне виконавське «обличчя» і власну творчу біографію.

Серед розмаїття великих бандурних колективів чільне місце займає і капела бандуристів «Сонце» Національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського з також власним своєрідним мистецьким «обличчям», жанрово-стильовими особливостями та виконавсько-драматургічними підходами. У 1997 р. з метою підготовки кваліфікованих бандуристів-диригентів, за ініціативою проф. В. І. Ніколаєва, Л. С. Мандзюк – на той час старшого викладача (нині доцент, очолює клас бандури в ХНУМ) та за підтримкою проф. Б. О. Міхєєва була і створена капела під керівництвом випускниці Харківського інституту мистецтв, молодого талановитого викладача, лауреата Міжнародних та Всеукраїнських конкурсів Надії Валентинівни Мельник.

1997–1998 рр. пов'язані з першим мистецьким випробуванням для капели – підготовка в бандуристів-диригентів до державного іспиту з «диригування», який згодом пройшов з успіхом. Програма державного іспиту була складною і водночас, концертною за змістом. У виконанні капели звучали твори відомих українських та російських композиторів: Мусоргського, Бородіна, відомі українські народні пісні а капела та ін. Першою випускницею-диригентом була талановита

бандуристка, учасниця тріо бандуристок «Купава», а нині Народна артистка України Тетяна Слюсаренко, яка і зараз представляє ансамблеве виконавство Харкова і України.

В 2001 р. вперше в виконавській практиці Харкова, з метою популяризації творчості бандуристів серед молоді, було створено на базі капели бандуристів ХНУМ імені І. П. Котляревського зведену капелу, в якій взяли участь студенти-бандуристи Харківської державної академії культури (ХДАК), Харківського педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (ХПУ), Харківського музичного училища імені Б. Лятошинського (ХМУ), Харківського вищого коледжу мистецтв (ХВКМ) та ін. У такому складі капела представляла ансамблеве бандурне виконавство Слобідської України на звітні творчих колективів Харківської області «Симфонія землі Слобожанської» (м. Київ). За ініціативою провідного, на той час, харківського режисера Ф. Чемеровського, вперше на головній сцені України (палац «Україна») у супроводі зведеної капели зазвучала на старосвітській бандурі старовинна «Балада про Бондарівну» у виконанні талановитого студента-бандуриста – лауреата міжнародних та національних конкурсів (єдиного в історії капели хлопця), а нині соліста Національної заслуженої капели бандуристів України ім. Г. І. Майбороди Сергія Захарця. Ця мистецька подія була високо оцінена музичною громадськістю та закарбувалася в творчому житті колективу знаковою віхою в його становленні й продемонструвала високий професіоналізм та потужність капели не тільки на регіональному, а й на всеукраїнському рівні (інтерв'ю).

З початку 2000-х років студентська капела бандуристів активно приймає участь в різноманітних урочистих заходах, презентуючи ансамблеве бандурне виконавство Харкова й Слобідської України як на місцевому, регіональному (м. Дніпро, Київ, Северодонецьк та ін.), так і на міжнародному рівні (Польща, Росія, Чехія тощо). «Сонце» бере активну участь у культурному житті міста, фестивалях та конкурсних змаганнях, є постійним учасником «Харківських асамблей» тощо. Лауреатське звання капели свідчить про високий професійний виконавський рівень колективу – I місце на всеукраїнському конкурсі «Дзвени, бандуро» (м. Дніпропетровськ, 2004 р.) та здобуття високої

нагороди – Гран-прі на Міжнародному конкурсі-фестивалі виконавців на народних інструментах «Самородки-2009» (м. Севастополь).

Специфічним у творчості мистецького колективу виступає синтез традиційних виконавських форм із сучасними елементами музикування, які втілюються завдяки ідеям та задумам керівника колективу. За висловленням Н. Мельник, важливим в підході до репертуару є врахування вокальних даних та технічних можливостей учасниць капели, що і виступає вирішальним в підборі музичних творів та побудові драматургії. Тому, саме нестандартні жанрово-стильові рішення і характеризують специфічність її звучання. Так, відома лірична українська народна пісня «Порізала пальчик» у виконанні колективу набула жартівливого характеру (інтерв'ю).

Важлива роль в створенні художнього образу вокально-інструментального твору надається і інструментальній групі. За визначенням керівника, склад капели має «демократичну» основу. Окрім бандур, входять всі інструменти, які представлені на кафедрі народних інструментів України: цимбали, домри, баяни, балалаєчний контрабас та ударні інструменти. Тепле матове домрове тремоло додає об'ємності звучання, що в свою чергу, допомагає бандурам подовжити власну мелодійно-інструментальну лінію, підкреслює Надія Валентинівна (інтерв'ю).

Специфічною рисою репертуарної політики капели є написання Н. Мельник власних аранжувань переважної частки творів. Так, загальновідомі твори в бандурному репертуарі концертних виконавців Г. Хоткевича «Невільничий ринок» та «Байда» вперше прозвучали в інструментальній версії капели в аранжуванні Н. Мельник. В концертних програмах, з метою збереження національної духовної музичної спадщини, невід'ємною складовою залишаються твори патріотичного спрямування: «Хочу жити без війни» (сл. та муз. С. Тарабарової, аранжув. Н. Мельник), «Ми – українці» (з репертуару Н. Бучинської), «Свіча» (муз. М. Скорика, сл. Б. Стельмаха, аранжування Н. Мельник), «Біля тополі» (сл. і муз. братів Павла та Петра Солодухи), козацькі пісні «Козачка» (укр. нар. пісня, аранжув. Н. Мельник), «За кордон» (з репертуару А. Матвійчука). Яскраво представлений і ліричний жанр: «Ой, у вишневому саду». «Країна мрій» (сл. і муз. О. Скрипки),

«Мить» (сл. і муз. С. Вакарчука). Всі вищезазначені твори написані у власному аранжуванні Н. Мельник. Чимало в доробку колективу відомих українських народних пісень жартівливого та ліричного характеру в аранжуванні керівника капели, що також характеризує специфічність розвитку колективу. Також, ще одна з специфічних рис діяльності капели полягає в тому, що керівник колективу виступає не тільки диригентом, аранжувальником, а й активним учасником у відтворенні художньо-образного задуму – нерідко Н. Мельник бере участь у ролі читця віршів відомих українських поетів у супроводі капели.

Оригінальним в звучанні капели є виконавська стилістика – естрадизація вокально-інструментального матеріалу та його театралізація, використання мелодекламації, втілення новітніх мистецьких експериментів (вихід за межі стилістики загальновідомих творів, нестандартні підходи в метроритмічній побудові творів). Усі перелічені виконавські підходи гармонійно знайшли своє вираження в загальновідомому вокально-інструментальному творі А. Мухи «Взяв би я бандуру», в якому трансформувались класична форма викладу матеріалу з сучасним джазовим стилем.

Специфічним в мистецькому обличчі колективу є і поєднання двох історично сформованих вокальних напрямів – народного співу та академічного. Так, капела тривалий час активно співпрацює з студентським фольклорним колективом «Фарби» Харківської державної академії культури (керівник Г. Бреславець), з яким створено чимало цікавих яскравих концертних номерів «Зберемося роди» та ін.

З 2009 р. «Сонце» здійснило чимало великих концертних програм, які презентувало університетській публіці та громадськості міста, що пройшли з величезним успіхом. Серед них: «Спасибі Вам, мамо!», «Зберемося роди!», «Коли настане день, закінчиться війна...», «Приходьте друзі, приводьте друзів!» та ін. За визначенням керівника колективу, метою створення цих програм було зацікавлення власне, учасників-бандуристів до активної участі в зазначених мистецьких проєктах, що в свою чергу, сприяє зростанню професійної підготовки виконавців та усвідомленню важливості проведення таких заходів [3]. Концертні виступи капели були високо оцінені відомими музикознав-

цями та провідними бандуристами України: М. Давидов, Л. Посікіра, С. Овчарова та ін. За словами Н. Мельник, професор М. Давидов, підсумувавши виступ «Сонце» в великій залі Національної музичної академії імені П. Чайковського, підкреслив яким важливим є «наслідування та продовження капелою традицій Слобожанського вертепу» (інтерв'ю).

Чимало творів в доробку колективу створено, завдяки тривалій плідній співпраці з харківськими композиторами: А. Гайденко («Українські візерунки» та «Свято лісорубів»), І. Гайденко («Дощик», обр. нар. пісні написана в стилізації рок-музики), Л. Донник (поема «Епітафія. Пам'яті Хоткевича» для цимбалів та капели), М. Стецюн («Різдвяна»), Ю. Грицун («Елегія» та «Пастуші награвання») та ін. Свідченням набутої популярності та визнання в українському бандурному колі творчої діяльності капели бандуристів «Сонце» є виконання їх творів іншими мистецькими студентськими капелами (Київ, Дніпро, Львів, Тернопіль, Полтава та ін.).

Важливу роль в розвитку вищої бандурної освіти відіграє і викладацька діяльність талановитої бандуристки-інструменталістки. Постать Н. Мельник неординарна та багатогранна. Так, більше 20 років Надія Валентинівна займається науково-педагогічною діяльністю на посаді старшого викладача кафедри народних інструментів Харківської державної академії культури, успішно поєднує педагогічну роботу з плідною виконавською діяльністю. Як солістка в 1995 р. стала лауреатом II премії I-го міжнародного конкурсу молодих виконавців на народних інструментах (м. Хмельницький). З 1994 р. входила до складу тріо бандуристок (Л. Мандзюк, Н. Мельник, М. Ляшенко), яке в 1996–2000 рр. провадило творчу діяльність на базі Харківської обласної філармонії. В 1998 р. тріо здобуло перемогу у I-му міжнародному конкурсі виконавців на народних інструментах імені Г. Хоткевича (м. Харків) в двох номінаціях – «ансамблі бандуристів» – отримало звання лауреатів III премії та диплом за «краще виконання творів Гната Хоткевича» (інтерв'ю).

На початку 2000-х р. Н. Мельник була учасницею ансамблю «БІС плюс Ікс» (керівник доц. І. Снедков) Харківської обласної філармонії, який в 2002 р. став лауреатом I премії міжнародного конкурсу артистів естради (м. Київ).

З 2006 р. й дотепер відома бандуристка входить до складу відомого інструментального ансамблю «ЦимБанДо», який представляють талановиті викладачі Харківської державної академії культури: Н. Мельник, О. Савицька та В. Хитушко. За 15 років існування колектив став лауреатом престижних міжнародних змагань. Ансамбль брав участь у творчих звітах Харківської області в м. Києві, у концертній програмі у фан-зоні на Євро-2012 з футболу, має записи на обласному радіо та телебаченні, приймає активну участь в урочистих заходах академії, міста та області.

Під час роботи в Харківському державному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди Н. Мельник створила капелу бандуристів і квартет бандуристок «Надія», з якими проводила активну концертну діяльність та здійснила записи на Харківському і Київському радіо.

За роки роботи в ХДАК були створені ансамблі бандуристів «Дебют», «Чудасія», «Полум'я», «Лілея», ансамбль народних інструментів «Посіпаки», які стали лауреатами різноманітних конкурсів та фестивалів. Нею виховано чимало талановитих бандуристів-лауреатів (О. Хуторна, С. Ілляшенко, Ю. Федосенко, О. Голубева, Я. Кунченко, Ю. Іванська).

З 2011 р. Н. Мельник очолює оркестр народних інструментів «*Vivo*» ХДАК, який в 2017 р. став лауреатом ХХІХ фестивалю народної музики та пісні «Райдужний світ народних мелодій» і володарем Гран-прі VI міжнародного конкурсу-фестивалю «*DanceSongFest-2017*».

Останні п'ять років капела бандуристів ХНУМ імені І. П. Котляревського щорічно виступає з сольним концертом в великому залі Університету мистецтв. Концертні програми мають різноманітну жанрово-стильову палітру музичних творів: від патріотичних, ліричних до жартівливих. Виступи «Сонце» завжди супроводжуються активним залученням слухацької аудиторії до співочого діалогу (глядачі з великим задоволенням виконують разом з учасницями капели відомі українські улюблені пісні), що викликає багато позитивних емоцій та почуттів.

В 2019 р. відбувся великий концерт капели, присвячений ювілейній даті керівника колективу – 50-річчя від дня народження Надії Валентинівни Мельник. Учасниці капели з великою любов'ю,

натхненням та жагою працюють, заради виходу на сцену, і в цьому величезна заслуга талановитого керівника, Надії Мельник, яка вже понад 20-ти років очолює колектив. В роботі зі студентами, вона реалізовує власне творче «кредо»: «бандура – це круто і сучасно!», своє завдання вбачає в створенні певної творчої атмосфери, в якій у бандуристок пробуджується почуття гордості до інструменту, до власної культури і історії (інтерв'ю).

Висновки. Отже, підсумовуючи вищенаведене, можна стверджувати, що капела бандуристів «Сонце» є потужним високопрофесійним колективом з власним виконавським та драматургічним підходом, жанрово-стильовими особливостями та специфічними рисами розвитку: естрадизація вокально-інструментального матеріалу та театралізація, мелодекламація, мистецькі експерименти тощо. Висока оцінка творчої діяльності бандуристів провідними музикознавцями України та популярність відомого мистецького колективу свідчить про його визнання в музикознавчому колі, серед шанувальників бандурного виконавства Харкова та в цілому України.

ЛІТЕРАТУРА

- Берега, Р. П. (2005). *Ансамблеве виконавство Львівщини як форма популяризації бандурного мистецтва*. Кобзарство в контексті становлення української професійної музичної культури, 74–77.
- Давидов, М. А. (2005). *Українське струнно-ципкове академічне мистецтво: функціонування, проблеми збереження та розвитку*. Академічне мистецтво оркестрів народних інструментів і капел бандуристів спеціальних музичних вузів України, 72–78.
- Дутчак, В. Г. (1996). *Розвиток професійних засад бандурного мистецтва 1970–1990 років: творчість і виконавство*. (Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства). Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 25.
- Уманець, В. (1997). Відродження державної капели бандуристів України. *Бандура*, 4. 4–8.
- Ященко, Л. І. (1970). *Державна заслужена капела бандуристів Української РСР*. Київ: Музична Україна, 84.

Tetyana Slyusarenko

People's Artist of Ukraine, PhD in Art Studies, Assistant Professor at the Department of Cultural Studies, Yaroslav Mudryi National Law University;
e-mail: tana1108@ukr.net
ORCID 0000-0002-8322-0900

**BANDURIST CAPELLA “THE SUN” OF I. P. KOTLYAREVSKY KhNUA:
DEVELOPMENT AND SPECIFICS OF EVOLUTION
(for the 20th anniversary of the artistic life of the capella
and the 50th anniversary of its leader Nadezhda Melnik)**

Background. *The present of the national musical culture is characterized by a kind of synthesis between imitation of the original folk-instrumental traditions with the latest ideological models and performing means. The art of bandura players also occupies a proper place in the development of academic folk instruments of Ukraine. A prominent place in the diversity of ensemble groups of large forms is occupied by the bandura band “Sun” of Kharkiv I. P. Kotlyarevsky National University of Arts, whose artistic director and conductor is a famous and talented bandura player, senior lecturer at the Department of Folk Instruments of Ukraine, Kharkiv National University of Arts Nadiya Melnik. The band has a unique performance portrait, relatively long creative path and its own genre and style specifics of development. Today the band is the only large educational bandura ensemble in Kharkiv, which presents the performing traditions of Sloboda Ukraine but, unfortunately, in the musicological discourse there are no studies on the creative activity of this artistic association, analysis of development specifics and its role in the development of bandura performance of Ukraine, which determines the relevance of the article.*

Many scholars such as: L. Yashchenko, V. Umanets, R. Kiyanovska, A. Ivanysh, T. Cherneta and others studied the development, the stages of formation and the specifics of activities of large bandura groups in Ukraine. The main attention of musicologists and bandura practitioners is devoted to the activities of powerful and leading large ensembles and bandura groups. Among them there are National Honored Bandura Band of Ukraine named after G. I. Mayboroda, bandura choir “Magician” of the Dnipro Academy of Music named after M. Glinka, bandura choir “Lyubava” of Poltava College of Arts named after M. V. Lysenko and others.

However, the study of the creative activity of the bandura band “Sun” of Kharkiv I. P. Kotlyarevsky National University of Arts under the direction of N. V. Melnyk, which today has a strong potential and vividly represents the bandura performance not only of Kharkiv, but of Ukraine as a whole remains unnoticed.

The purpose and objectives of the article are to highlight the main stages of formation and specifics of the creative activity of the bandore band “Sun” as a bright representative of modern bandura performance in Kharkov.

To achieve this goal, the following tasks must be completed:

- to identify the main stages of development of the bandura band “Sun”;
- to analyze the performance and repertoire of the bandura band “Sun”;
- to determine the specifics of the development of creative activity of the bandura band “Sun”.

Methods. To achieve this goal and solve the main tasks of the article, the method of artistic and scientific research was used.

Results. Basing on the method of art research, it was found that at the present stage the band is the only large group that represents the bandura performance not only of Kharkiv but also in the Sloboda region. Significant events in the artistic life of the participants are marked, which characterize the main milestones in the history of formation and development of the band: the period of the band, the first state recognition of bandura conductors as a professional artists, creation of a bandore band for the first time, winning the laureate title (I place at the all-Ukrainian competition which is called “Ring, bandura” (Dnepropetrovsk, 2004)).

The synthesis of traditional performance forms with modern elements of music, combination of vocal and instrumental material and dramatization, melodic recitation, artistic experiments etc. is characteristic for the work of the artistic team.

Conclusions. Summarizing all what is written above, we can say that the bandura band “Sun” is a powerful highly professional team with its own performance and drama approach, genre and style features and specific development features: combination of vocal-instrumental material and theatrical performance, melodic, etc.

The high appreciation of the bandura players’ creative activity by the leading musicologists of Ukraine and the popularity of the famous artistic group testifies to its recognition in the musicological circle and among the fans of bandura

performance in Kharkiv and in Ukraine as a whole. ■ **Key words:** academic folk instruments, bandura band, bandura performance, performance features, concert activity.

REFERENCES

- Bereza, R. P. (2005). *Ansambleve vykonavstvo L'vivshchyny yak forma populyaryzatsiyi bandurnoho mystetstva [Ensemble performance of Lviv region as a form of popularization of bandore art]*. Kobzarism in the context of the formation of Ukrainian professional musical culture. 74–77 [in Ukrainian].
- Davydov, M. A. (2005). *Ukrayins'ke strunno-shchypkove akademichne mystetstvo: funktsionuvannya, problemy zberezheniya ta rozvytku [Ukrainian string-plucked academic art: functioning, problems of preservation and development]*. Academic art of orchestras of folk instruments and bands of bandore players of special music universities of Ukraine, 72–78 [in Ukrainian].
- Dutchak, V. G. (1996). *Rozvytok profesiynykh zasad bandurnoho mystetstva [The development of professional principles of bandore art of 1970–1990: creativity and performance]*. (Dissertation abstract of art history). National Musical Academy of Ukraine named after P. I. Tchaikovsky, 25 [in Ukrainian].
- Umanets, V. (1997). *Vidrozhennya derzhavnoyi kapely bandurystiv Ukrayiny [Revival of the state bandore band of Ukraine]*. *Bandore*, 4, 4–8 [in Ukrainian].
- Yashchenko, L. I. (1970). *Derzhavna zasluhena kapela bandurystiv Ukrayins'koyi RSR [State Honored Bandore Band of the Ukrainian SSR]*. Kyiv: Musical Ukraine, 84 [in Ukrainian].

Стаття надійшла в редакцію 1 жовтня 2020 року.